

ÚDRŽBA

MAINTENANCE - INSTANDHALTUNG
VYDÁVA SLOVENSKÁ SPOLOČNOSŤ ÚDRŽBY

Ročník III

Číslo 2/ júl 2003

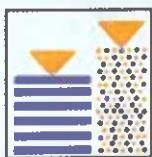
automatizácia - elektrosystémy - meranie - regulácia

PPA CONTROLL a.s.
Vajnorská 137, 830 00 Bratislava
tel.: +421 2 492 37 327, fax: +421 2 492 37 313
e-mail: ppa@ppa.sk, www.ppa.sk

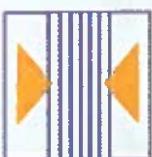
REFLOW

Meranie • Regulácia • Automatizácia

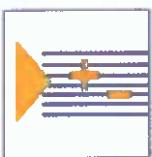
Prístroje na kontinuálne meranie hladín, limitné spínače na kvapaliny a sypké materiály

- vibračné
- kapacitné
- vodivostné
- hydrostatické
- ultrazvukové
- elektromechanické
- rádiometrické
- mikrovlnné závory

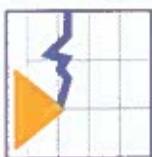
Prietokometry na kvapaliny, paru a plyny

- indukčné
- vírové vibračné
- hmotnostné
- turbínkové
- strážič prúdenia
- prenosné
- bez zásahu do potrubia (príložné)

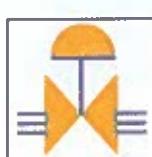
Priemyselné analyzátoru na kvapaliny a plyny

- pH / Redox
- zbytkový chlór
- vodivosť
- rozpustený kyslík
- zákal
- prístroje pre odber
- analyzačné stanice
- prenosné analyzátoru

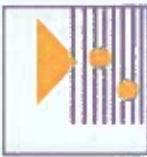
Prístroje na registráciu meraných hodnôt

- analógové zapisovače
- hybridné zapisovače
- čítacie tlačiarne
- stavové tlačiarne
- tarifikačné prístroje

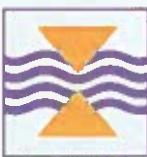
Ventily

- membránové, regulačné
- plastové, kovové, gulové
- a magnetické ventily
- kovové, plastové klapky

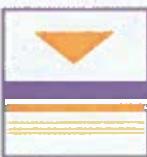
Prístroje na meranie vlhkosti priemyselných plynov, kvapalín a vzduchu

- stopová vlhkosť
- relativná vlhkosť

Prístroje na meranie kvality a úpravy vody

- reverzná osmóza
- ultrafialové systémy
- prenosné merače tvrdosti

Prístroje na meranie tlaku v technologických procesoch

- snímače pretlaku
- snímače absolútneho tlaku
- snímače diferenčného tlaku

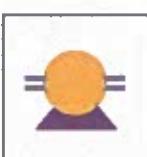
Prístroje na meranie teploty

- odporové teplomery
- hlavové prevodníky
- armatúry pre teplo
- prenosné, diaľkové

Detekcia plynov

- detekcia výbušných plynov
- detekcia toxickej
- systémy stacionárne
- prenosné merače
- senzory detektie plameňa, iskry a plynu

Pumpy a čerpadlá

- hlbinné
- kalové
- ponorné
- rotačné
- odstredivé
- jedno a viacstupňové

NÁRODNÉ FÓRUM ÚDRŽBY 2003 - ŠTATISTIKA A HODNOTENIE

JURAJ GRENCÍK

V dňoch 5.-6.mája 2003 sa vo Vysokých Tatrách na Štrbskom Plese, v hoteli Patria, uskutočnil 3. ročník medzinárodnej konferencie Národné fórum údržby 2003. Konferencia nadviazala na predchádzajúce tri ročníky. Pre prvú konferenciu, konanú v roku 2000 na pôde Žilinskej univerzity, sa vziaľ názov „nultý“ ročník. Druhé Národné fórum údržby, avšak oficiálne prvý ročník, sa presťahovalo do Vysokých Tatier. Podľa ohlasov to bola dobrá myšlienka a preto sa ďalšie ročníky konali a budú konáť v tejto atraktívnej lokalite.

Prvé tri konferencie splnili očakávanie v tom, že dokázali vytvoriť spoločenstvo údržbárov z celého Slovenska, zo všetkých oblastí priemyslu, služieb a vzdelávacích ustanovizní. Bola založená Slovenská spoločnosť údržby, ktorá sa medzičasom etablovala aj medzinárodne v rámci EFNMS. Opäť sme mali ako hosta významného predstaviteľa EFNMS, zároveň predsedu Švédskej spoločnosti údržby UTEK, pána Jan Fronluda.

NIEKOKEO ČÍSEL O KONFERENCII

Prehľad počtu účastníkov jednotlivých ročníkov je nasledovný: nultý ročník, ktorý trval len jeden deň, mal niečo cez 100 účastníkov, prvého ročníka sa zúčastnilo 120 účastníkov, druhý ročník mal zatiaľ najvyššiu účasť - 135, tento ročník zaznamenal určitý pokles - 123 účastníkov, vrátane vystavovateľov. V tomto roku konferencia prebiehala opäť počas dvoch dní, čiastočne v plenárnej sekcií, čiastočne v dvoch paralelných sekciách. Opäť bola sprevádzaná výstavkami firiem ponúkajúcich svoje produkty a služby v oblasti údržby.

Na konferenciu prišlo 123 účastníkov, z toho 20 zo zahraničia (13 z Českej republiky, 3 z Maďarska, 2 z Poľska, po 1 z Rakúska a Švédska). Štruktúru účastníkov (vrátane zahraničných) podľa jednotlivých odvetví zobrazuje priložený graf.

Zastúpenie jednotlivých odvetví účastníkov bolo opäť veľmi široké, ale aj pomerne nevyvážené. Na druhej strane

však dochádza k určitému skresleniu samotným zaraďovaním do kategórii, nakoľko je v mnohých prípadoch ľahké určiť správne rozlišovacie kritérium. Aj preto je najširšou skupinou „Servis“, do ktorej boli zaradeni aj tí, ktorých nebolo možné presnejšie špecifikovať.

Najsilnejšie bolo teda zastúpenie oblasti servisu - 25%, ďalej vysoké školstvo (VŠ) 14%, strojárvstvo 12%, hutníctvo 10%, informačné technológie (IT) 9%, (zaznamenali pokles), energetika chémia a doprava 7%, atď. Najväčší nárast bol opäť v kategórii servis, čo súviselo s väčším počtom vystavovateľom ako aj zahrnutím nešpecifikovaných oblastí do tejto kategórie. Pokračoval pokles účasti z oblasti chémie.

Pre porovnanie uvádzame aj tabuľku percentuálneho zastúpenia účastníkov z jednotlivých odvetví v predošlých rokoch a v tomto roku:

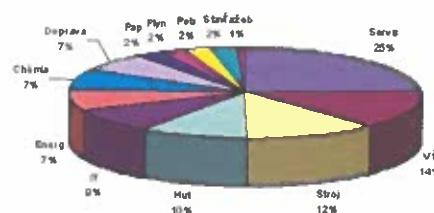
ODVETVIE	2003	2002	2001
IT	9	18	11
SERVIS	24	16	5
VŠ	14	13	12
CHÉMIA	7	13	12
HUT	10	11	5
ENERG	7	8	4
DOPRAVA	7	7	13
POTR	2	4	3
PLYN	2	3	8
STROJ	12	3	7
PAP	2	2	3
STAV	2	1	2
EL	0	1	2
TAŽOB	1	0	4
PRÍSTR	0	0	2
TEXT	0	0	1

V zborniku z konferencie bolo uverejnených 38 príspevkov, plus 5 prekladov zahraničných prispievateľov. Nie všetci autori článkov prišli na konferenciu, takže v programe bolo nakoniec zaradených 33 príspevkov. Tohto roku boli do programu zaradené aj firemné prezentácie, spolu 8, z ktorých väčšina aj vystavovala svoju ponuku v príľahlej miestnosti.

Tematické bloky konferencie boli obdobné ako v predchádzajúcich dvoch ročníkoch a vychádzali z tematického členenia konferencie Euromaintenance 2002, teda „Riadenie údržby“, „Údržbárske technológie“, „Informačné technológie“ a „Špeciálne témy“. Oproti predošlému roku, keď väčšina rokovania prebiehala v paralelných sekciách, tento rok boli nosné vystúpenia

z každej tematickej oblasti zaradené do plenárnej sekcie. Rovnako boli do plenárnej časti zaradené aj firemné prezentácie s ohľadom na ich požiadavku osloviť čo najširšie odborné publikum. Podarilo sa pomerne rovnomerne obsadiť jednotlivé tematické oblasti, i keď opäť vo viacerých prípadoch nebolo možné presne kategorizovať jednotlivé príspevky. Tento rok boli zvýraznené informačné technológie v údržbe ich zaradením do programu v prvý deň konferencie. Paralelne s nimi prebiehala sekcia venovaná špeciálnym tématam, v tomto roku venovaná najmä oblasti bezpečnosti a požiadaviek environmentálneho manažmentu. Druhý deň, po

úvodnej prezentácii plánov SSU v oblasti benchmarkingu údržby a druhom bloku firemných prezentácií, potom paralelne nasledovali bloky venované riadeniu údržby a údržbárskym technológiám.

Ako každý rok, i tentoraz mali účastníci konferencie možnosť vyjadriť svoje názory na jej úroveň a pripojiť svoje pripomienky a námety. Výsledky uvádzame v nasledujúcich tabuľkach. Jednoznačne najlepšie bolo hodnotené miesto konferencie, z čoho možno usudzovať, že konferencia našla svoje trvalé miesto, prinajmenej na najbližšie roky. Aj ostatné oblasti boli všetky v priemere hodnotené lepšie ako dva. Oproti minulosti sa zlepšilo organizačné zabezpečenie, čo v značnej miere súviselo aj s kvalitou služieb poskytovaných hotelom Patria. O niečo horšie dopadla odborná úroveň a výber témy. Tu sa názory viac lišili aj v tom, že niekoľko bol úplne spokojný, iní boli dosť kritickí a neboli naplnené ich očakávania. Samozrejme ambiciou je mať čo najlepší odborný

... pokračovanie zo strany 3
program, čo nie je jednoduchou úlohou pri veľkom množstve odborných konferencií, ktoré sa organizujú v priebehu celého roka. Potešiteľné je, že sa darí každý rok získať zaujímavé príspevky zo zahraničia. Tento rok to bolo predovšetkým v osobe pána Jana Franlunda zo Švédska.

NÁRODNÉ FÓRUM ÚDRŽBY 2003 - ÚČASTNICKÁ ANKETA

Ktoré bloky ste sledovali:

Hodnotenie (%)	áno	sťasti	nie
Riadenie údržby	75	17	8
Údržbové technológie	17	50	33
Špeciálne témy	25	33	42
Informačné technológie	58	17	25

Rok 2003

Ako hodnotíte (stupnica: 1 - najlepší až 5 - najhorší)

Celkovú úroveň konferencie	$1,77 \pm 0,56$
Odbornú úroveň príspevkov	$1,77 \pm 1,09$
Miesto konania konferencie	$1,00 \pm 0,00$
Organizačné zabezpečenie	$1,42 \pm 0,49$
Výber tém konferencie	$1,96 \pm 0,59$
Termin konania konferencie	$1,23 \pm 0,60$

Pre porovnanie výsledky z roku 2002 a 2001

ROK 2002

Ako hodnotíte (stupnica: 1 - najlepší až 5 - najhorší)

Celkovú úroveň konferencie	$1,63 \pm 0,48$
Odbornú úroveň príspevkov	$1,59 \pm 0,65$
Miesto konania konferencie	$1,57 \pm 0,73$
Organizačné zabezpečenie	$1,87 \pm 0,87$
Výber tém konferencie	$1,43 \pm 0,60$
Termin konania konferencie	$1,22 \pm 0,69$

ROK 2001

Ako hodnotíte (stupnica: 1 - najlepší až 5 - najhorší)

Celkovú úroveň konferencie	$1,74 \pm 0,51$
Odbornú úroveň príspevkov	$2,13 \pm 0,51$
Miesto konania konferencie	$1,07 \pm 0,38$
Miesto konania konferencie	$1,70 \pm 0,78$
Výber tém konferencie	$2,09 \pm 0,56$
Termin konania konferencie	$1,09 \pm 0,28$

Vyhovovalo by Vám iné miesto konferencie, navrhnite:

Vyhovovalo, jsem spokojen

Čo Vám chýbalo na konferencii?

Aké nedostatky ste zaznamenali?

Príspevok z odboru plynárstva a riadenia údržby, plynárenských a tranzitných sietí.

Nedostatočný priestor na diskusiu, zvlášť možnosť workshopov. Väčšie zastúpenie firiem SR.

Nemam žiadné výhrady.

Prezentácie distribuované na CD.

Nedodržiavanie terminov prednášok.

Kvalitnejšie príspevky.

Organizačné začlenenie údržby v podniku.

Viac prezentácií z praxe a firiem. Poskytnutie CD nosičov zborníkov aj pre rozšírenie pre potreby ostatných pracovníkov údržby spoločnosti.

V čom vidíte prínos konferencie?

V oboznamení sa so svetovým trendom vykonávania údržby a jej začlenením do výrobného procesu. Integrácia problémov údržby na Slovensku.

Zdôraznenie nových trendov. Výmena zkušenosťí, navázanie kontaktov.

Stretnutie špecialistov v oblasti údržby.

Ziskanie nových poznatkov v oblasti IT a riadenia údržby. Vytvára dobrý prehľad o dianí v oblasti údržby.

Možnosť výmeny skúseností.

Možnosť výmeny názorov, rozšírenia obzoru.

Informácia o praktických skúsenostiach.

Ziskanie kontaktov a informácií. Prinos pre ďalšiu prácu v organizácii.

Zviditeľnenie dôležitosti údržby.

Hotel PATRIA v prekrásnom prostredí Štrbského Plesa vo Vysokých Tatrách

Čo Vás najviac zaujíma z oblasti údržby?

Zviditeľnenie dôležitosti údržby. Legislatívne smery a štandardy pre posudzovanie úrovne kvality údržby.

Problémy pri zavádzaní systémov riadenia údržby.

Riadenie údržby a IT (EAM, APM).

Bezpečnosť a bezpečnostnosť rizika pri údržbe.

IT a jej využívanie.

Rýchly rozvoj v systémoch riadenia držby.

Benchmarking. Témy p. Franlunda, Müller a Žilinskej univerzity.

Oblasť diagnostiky strojov,

prediktívna údržba.

Počítačová podpora údržby.

Metódy riadenia.

Informačné technológie, metodika.

Efektivnosť údržby, TPM, benchmarking.

Čo by ste zmenili v činnosti SSU?

Propagovať viac činnosť SSU na odborných a iných podujatiach a výstavách. Cielíť záujem aj menších organizácií o činnosť SSU a vytvoriť burzu, know-how alebo register organizácií a činnosti údržby. Viac dbať na diskusiu.

Větší prezentace činnosti SSU v odborném tisku.

Aktívnejšie informovanie formou mailov.

Bolo by vhodné lepšie prezentovať v rámci TU a výrobných závodoch. Nemám návrhy.

Neviem.

Väčšia propagácia.

Má vaša organizácia záujem o účasť v projekte benchmarkingu EFNMS?

Áno (3x).

Ako spolupracujúca.

Pracuji ako OSVČ.

Neviem sa vyjadriť bez súhlasu vedenia.

Nie (2x).

O tom neviem rozhodnúť.

Neviem, nemám v kompetencii.

ODBORNÝ PROGRAM KONFERENCIE

V ďalšej časti prinášame prehľad z príspevkov prednesených na konferenciu. Samozrejme, kompletné príspevky sú publikované v zborníku z konferencie, ale týmto chceme predstaviť v priereze odborný program a zaujať i tých, ktorí sa konferencie nezúčastnili.

Po úvodnom prihovore odborného gárantha konferencie, profesora Petra Zvolenského, dekana Strojnickej fakulty Žilinskej

Otvorenie konferencie, zľava Dr.Jan Nový, predseda ČSPU, prof. Andrej Niewcasz, predseda PNTTE, Jan Frínlund, predseda UTEK, prof. Peter Zvolenský, dekan SjF Žilinskej univerzity, Ing. Adolf Murín, predseda SSU, doc. Juraj Grenčík, katedra OSZ, SjF ŽU.

OBSAH

Strana

3,7 Juraj Grenčík

NÁRODNE FÓRUM ÚDRŽBY 2003

- ŠTATISTIKA A HODNOTENIE

5 Adolf Murín

NA ÚVOD

7,11 Jan Franlund

STRATEGICKÉ RIADENIE MAJETKU SAM

NA ÚVOD ...

Výmena informácií medzi profesionálmi pôsobiacimi v údržbe je jedným zo základných pilierov poslania Slovenskej spoločnosti údržby. Existuje veľa foriem výmeny informácií a nepochybne budú vznikať nové, ale priamy kontakt a osobná výmena skúsenosti bude mať trvale nezastupiteľné miesto v tejto palete možností. Národné fórum údržby 2003 ktorého sme boli učastníkmi v tomto roku už štvrtýkrát toto konštatovanie iba potvrdilo.

Z ankety hodnotiacej konferenciu a množstva osobných postrehom v priebehu konferencie je možné posklaadať mozaiku názorov na úroveň konferencie a na činnosť Slovenskej spoločnosti údržby. Dovolím si poukázať na niektoré, ktoré zarezovali najviac.

Som veľmi rád že viaceri učastníci sa dožadovali väčšieho počtu príspevkov z podnikovej praxe. Mohli by sme to vybaviť štatistickým údajom: sedem z celkového počtu tridsať príspevkov bolo zameraných na prezentovanie poznatkov a skúseností práve z podnikovej praxe, čo je nesporne viac ako v predchádzajúcich rokoch. Je to dosť, alebo málo. Môj názor je, že to je málo. Tento názor vychádza z následovných konštatovaní:

- Všetko čo spoločenstvo profesionálov v údržbe robi má význam iba vtedy ak sa to úspešne aplikuje v prevádzkovej praxi.
- Prezentácia o zavedenej aplikácii z praxe je jej najvernejším hodnotením.
- Prezentácia z praxe je prejav vyspelosti a sebadôvery pracovníkov pôsobiacich priamo v procese údržby v podniku.

Som presvedčený že tieto konštatovania sú

svojským vyjadrením toho o čo Slovenskej spoločnosti ide.

Často vyslovovaná bola otázka diskusie k predneseným príspevkom. Aj keď formálne bol daný priestor na diskusiu, neraz z časového hľadiska bola diskusia odložená na čas mimo programu konferencie. To je problém na ktorý poukázalo aj predstavenstvo SSU na svojom júnovom zasadnutí a ualožilo organizátorom budúcej konferencie predložiť návrh, ktorý by tento problém riešil.

Cenné sú názory a pripomienky k činnosti Slovenskej spoločnosti údržby. Rozšíriť členskú základňu o menšie organizácie a individuálnych členov je programovým zámerom SSU; je na to dnes aj organizačne pripravená.

Riad využívam aj túto príležitosť osloviť potencionálnych záujemcov o členstvo a požiadať ich aby sa stali členmi otvorennej stavovskej organizácie údržbárov na Slovensku. Naplniť poslanie spoločnosti a priblížiť sa úrovňou údržby stanovenej vizii dokáže SSU iba vtedy, ak oslovi čo najširšie fórum svojich členov a cez nich celú údržbársku obec Slovenska.

Ak sa obzrieme na doteraz uskutočnené štyri ročníky, môžeme na základe hodnotenia účastníkov aj orgánov spoločnosti konštatovať, že sa trvalelepšuje organizačná aj odborná stránka konferencie Národné fórum údržby.

Verím že organizátori budúceho ročníka využijú všetky pripomienky účastníkov aby bol tento trend zachovaný.

(Autor je predseda predstavenstva SSU)

univerzity, v ktorom zdôraznil význam údržby, ako aj stretávania sa a vzájomnej výmeny skúseností v rámci konferencie, nasledovalo vystúpenie predsedu Predstavenstva SSU, Ing. Adolfa Murína. Prvotne plánovaným obsahom príspevku malo byť hodnotenie stavu údržby na Slovensku. „Pretože nie sú k dispozícii ekonomicke ani technické ukazovatele, ktoré by charakterizovali úroveň riadenia procesu údržby, je potrebné nájsť také, ktoré pri priateľskej prácnosti poskytnú objektívny obraz“. Zapojenie čo najširšieho počtu slovenských podnikov do ankety o úrovni riadenia procesu údržby bude prvým krokom, ktorý umožní posúdiť stav údržby na Slovensku. Týmto svojím príspevkom Ing. Murín zároveň vyzval k účasti v tomto prieskume.

Významnou osobnosťou, ktorá tento rok navštívila konferenciu, bol predseda Švédskej spoločnosti údržby, pán Jan Franlud. Organizátorom ponúkol dva príspevky, jeden pod názvom „Strategic Asset Management“ (Strategické riadenie majetku), druhý na tému „Cieľovo orientované dohody a zmluvy o údržbe“. Oba tieto príspevky sú v skrátenej forme publikované v tomto časopise, preto len toľko, že oba zaujali a boli pozitívne hodnotené účastníkmi konferencie. Pán Jan Franlud je výraznou osobnosťou EFNMS, v rokoch 1999 - 2001 bol jej prezidentom a dlhé roky pôsobi vo vedení EFNMS. Okrem iného je zodpovedný za certifikáciu medzinárodných expertov v riadení údržby podľa kritérií vypracovaných EFNMS.

Z ďalších zahraničných hostí vystúpil pán Michael Müller z Rakúska s príspevkom na tému „Benchmarking v údržbe - pri hľadaní najlepšieho riešenia“. Nakol'ko je v rámci SSU vytvorená pracovná skupina Benchmarking údržby, príspevok podporil význam hodnotenia a porovnávania úrovne údržby. V článku je

benchmarking definovaný ako „technika riadenia, vytríbená metódou systematického hľadania a objavovania najlepších praktík a ich prenášania do vlastného podniku, čo znamená učiť sa od najlepších firem formou porovnávania“.. V článku nie sú uvedené klúčové ukazovatele výkonu údržby, ako sú definované v projekte v rámci EFNMS, ale podáva všeobecný postup implementácie systému benchmarkingu údržby v podniku.

V plenárnej sekcií boli prednesené ešte dva príspevky zahraničných hostí. Prvý príspevok bol z Poľska, ktorý napísali Andrej Niewczas, Paweł Drozdziel pod názvom „Vplyv dopravného systému na pracovné podmienky nákladného automobilu a jeho motora“. Článok hodnotil pracovné podmienky dodávkového automobilu používaného Poľskou Poštovou Službou v konkrétnom nasadení v prevádzke. Pracovné podmienky majú veľký vplyv na technický stav motoru a jeho ekonomicke prevádzkovanie. Druhý príspevok bol od dr. Józsefa Csibu z Maďarských štátnych železníc pod názvom „Činnosti údržby v novej organizácii Maďarskej štátnej železničnej spoločnosti“, ktorý hovoril o mieste a organizácii údržby po reštrukturalizácii železníc v Maďarsku. Príspevok bol zvlášť zaujímavý pre účastníkov zo Železničnej spoločnosti, a.s.

Zo slovenských účastníkov v plenárnej sekcií vystúpil Róbert Hlaváč z firmy INSEKO a.s., s prednáškou na tému „Systémy riadenia údržby a starostlivosti o majetok - súčasť manažmentu podnikových informácií“ a Doc. Miroslav Rakyta, z Katedry priemyselného inžinierstva, SjF, Žilinskej univerzity s prednáškou na tému „TPM na Slovensku - potreba alebo nutnosť?“.

Prvý vystúpenie podčiarkovalo zvýraznenie tematiky informačných technológií v údržbe, ktorým bola potom venovaná jedna pokračovanie strana 6

... pokračovanie zo strany 5

sekcia v prvý deň rokovania konferencie. Miesto počítačovej podpory v riadení údržby charakterizoval: „*Mnohé spoločnosti na zvýšenie konkurenčnej schopnosti na trhu už prijali a zaviedli režim plánovania údržby pomocou EAM alebo CMMS. Programové balíky MP2 a Datastream7i pre údržbu firmy Datastream sú nástroje na realizáciu pozitívnych zmien v obchodných praktikách spoločnosti v oblasti údržby a riadenia majetku. Tieto zmeny umožňujú posun funkcií údržby k plánovanému režimu s výsledkom vyšej efektivity. Cez vyššiu efektivitu môže spoločnosť ušetriť peniaze a zvýšiť zisky.*“

Druhý príspevok hovoril o skúsenostiach autora so zavádzaním TPM a jeho miesta na Slovensku. Podľa neho „*...stupňujúce sa požiadavky na zvyšovanie produktivity vo výrobných procesoch si vyžadujú v silne konkurenčnom a globalizujúcom prostredí prakticky aplikovať systém zameraný na dosiahnutie všeobecne akceptovanej úrovni efektívnosti výrobných strojov a zariadení. Takýmto systémom je jednoznačne Total Productive Maintenance (TPM), ktorý integruje vo svojom kontexte všetky útvary podniku a na druhej strane proaktívny prístup pracovníkov k riešeniu problémov ...*“

Po prezentáciách firiem CMMS, s.r.o., ALUKONIG FRANK-STAHĽ Slovensko s.r.o., PURE SOLVE, s.r.o. a Emerson Process Management, s.r.o. nasledovali rokovania v paralelných sekciach. V sekcií informačné technológie odzneli prednášky z firmy INSEKO Žilina, venované využitiu informačných systémov údržby, predovšetkým systémov Datasteam MP2 a D7i. Potom nasledovali prednášky z U.S.Steel Košice o podpore riadenia procesu údržby U.S.Steel Košice a zástupcov firmy YMS Trnava o produktoch CMMS RUaO a MAXIMO.

Pohľad do prednáškovej sály

V sekcií venovanej špeciálnym tématom odzneli v štyri prednášky. Prvú prednesla Ing. Hana Pačaiová z TU Košice na tému „Údržba - jeden z možných nástrojov prevencie závažných priemyselných havárií“, v ktorej poukázala

na legislatívne požiadavky v tejto oblasti a úlohy manažmentu. Ďalej František Pandula z Delta consulting s.r.o., ČR, predstavil „Požiadavky systému environmentálneho managementu“ vo vzťahu k údržbe a legislatíve. Nasledovali dve prednášky na tému bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Prvú prednesol Zdeněk Šenk, ČR, na tému „BOZP – nutná súčasť procesu údržby“, v ktorej poukázal na nadradenosť smerníc a predpisov EU, ktoré bude nutné aplikovať aj v oblasti bezpečnosti práce a tým bude

Firemné výstavy

viesť k zvýšeným nákladom. Druhým vystupujúcim bol pán Tom Mott, konzultant z firmy UEC, inžinierskej spoločnosti U.S.Steel, ktorý celý život pôsobil v oblasti bezpečnosti pri práci. Veľmi pútavo predstavil prístup k tejto otázke v spoločnosti U.S.Steel, kde oblasť bezpečnosti stojí na prvom mieste a spoločnosť má perfekte rozpracovaný systém hľadania a odstraňovania potenciálne nebezpečných miest a situácií.

Druhý deň začal v plenárnej sekcií, kde bol predstavený projekt benchmarkingu údržby podľa EFNMS a zámerov SSU v tejto oblasti. Pritomní zástupcovia firiem boli vyzvani k zapojeniu sa do projektu, ktorý by mal byť užitočný predovšetkým pre účastníkov samotných. Tematika benchmarkingu údržby bola podrobne uvedená už aj v predošom čísle časopisu **Údržba**.

Nasledovali prezentácie firiem Alfa Laval Slovakia spol. s r.o., Slovnaft Montáže a Opravy, Interweld, spol. s r.o. a Rubena Slovakia, a.s.. Po nich prednášky v paralelných sekciách Riadenie údržby a Údržbárske technológie. V tomto ročníku však aj viaceré príspevky zaradené do sekcie Riadenie údržby vo veľkej mierе boli venované otázkam technickým. Či už to bolo vystúpenie Dr. Ondreja Valenta z CMMS, s.r.o., v ktorom predstavil proaktívnu údržbu a diagnostické prostriedky na jej podporu, hlavne v oblasti tribotechniky, ustavovania a zosovania strojov. Zaujímavou poukázať na analógiu medzi medicinou a údržbou strojov - obe môžu pôsobiť v bojových podmienkach, ale tiež aj na vysokej kvalitatívnej úrovni. Ďalej zaujalo vystúpenie Doc. Vladimíra Stuchlého z Katedry obnovy strojov a zariadení, SjF. ŽU, kde prezentoval skúsenosti z aplikácie RCM v ES Horná Ždaňa. Ing. Gabriel Dravecký, zo spoločnosti Topvar, a.s. predstavil skúsenosti so zavádzaním automatizovaného systému riadenia a údržby majetku pomocou informačného systému MP2 v Topvare a.s. Topoľčany v spolupráci s Insekom a.s. Žilina. Prednášky Doc. Lukavského z ČVUT Praha a Davida Rumla boli zamerané na údržbu a spoľahlivosť tesnení čerpadiel. Ing. Vidašič z U.S.Steel predstavil proces zvýšenia efektívnosti v údržbe špeciálnych meracích systémov a riadiacich systémov, ktorý bol realizovaný troch etapách v DZ Teplá valcova.

V sekcií Údržbárske technológie odzneli prednášky zamerané na diagnostiku a samotné technológie opráv. Na úvod bola teoretic-

Spoločenský večer - Doc. Stuchlý, Ing. Poprocký, Žilinská univerzita, V. Gurský, CMMS, a Ing. Grňo, SPP

ky zameraná prednáška od profesora Václava Legáta z ČZU Praha, v ktorej predstavil matematický model pre stanovenie normatívu diagnostického signálu pre obnovu, na základe ktorého je možné optimalizovať životnosť sledovaného prvku z hľadiska nákladov na prevádzku a obnovu. Konkrétnu aplikáciu vibrodiagnóstických metód prezentoval Istvan Nagy z firmy DELTA 3N Ltd. Maďarsko v prednáške „Aplikácia expertného systému vibračnej diagnostiky v rafinerii“. Podobne na expertné systémy bola zameraná aj prednáška Ing. Olšiaka z STU Bratislava, v ktorej prezentoval možnosti

aplikácie prostriedkov umelej inteligencie pri efektívnej a bezpečnej prevádzke hydraulických systémov.

V záverečnom bloku boli veľmi zaujímavé ukážky konkrétnych postupov pri údržbe a opravách v U.S.Steel Košice,), kde bolo predstavené formou bohatej obrazovej dokumentácie využitie termoviznej diagnostiky v procese prediktívnej údržby U.S.Steel Košice (Ladislav Radomský) a postup opravy ložiska konvertorovej nádoby s využitím technológie zvárania (Igor Levkanič).

Nakoniec Ing. Milan Ort - Krajčír zo Železničnej spoločnosti, a.s. predstavil diagnostické systémy klimatizácie používaných v modernizovaných osobných železničných voznoch.

Sponzorský príspevok - pivo TOPVAR, a.s.

Treba spomenúť, že popri oficiálnom odbornom rokovanií v sekciách sa uskutočnilo veľké množstvo osobných stretnutí účastníkov konferencie. Samozrejme priestorom na neformálne rozhovory bol spoločenský večer v prvý deň konferencie, ktorý bol sprijemňovaný vynikajúcou ľudovou hudbou ako aj pivom Topvar od sponzora konferencie, pivovaru Topvar, a.s. Topoľčany. Firma PUREOLVE zasa zorganizovala tipovaciu súťaž o výsledok hokejového zápasu na majstrovstvách sveta, Česko - Slovensko. Nakoľko zápas skončil diplomatickým výsledkom - remízou, a nikto takýto výsledok netipoval, o ceny sa losovalo.

Hodnotenie konferencie účastníkmi sme už uviedli v úvodnej časti. Preto záverom možno vyjadriť nádej, že prevažujúci dobrý pocit z konferencie Národné fórum údržby 2003 dáva dobrý základ pre úspešné pokračovanie aj v nasledujúcich rokoch a že konferencia si už našla pevné miesto v programe tých, ktorí sa zaoberajú s údržbou.

Autor: Doc. Ing. Juraj Grenčík, PhD.

Žilinská univerzita v Žiline
SjF, K OSZ, Veľký Diel
010 26 Žilina

e-mail: juraj_grencik@kosz.utc.sk
tel: 041 / 513 2551

Strategické riadenie majetku, SAM

JAN FRÄNLUND
SAMI Europe AB, Švédsko

Pojem Strategického riadenia majetku vytvoril v polovici 90-tych rokov Brad Peterson v USA. Vlastná spoločnosť "Strategic Asset Management Incorporated, SAMI," ktorá uplatnila myšlienky Riadenia majetku v mnohých spoločnostiach v Severnej Amerike, ale tiež na celom svete, a vždy s veľkým úspechom. "Riadenie majetku" sa stále viac a viac akceptuje ako nový spôsob pohľadu na prevádzku spoločnosti. Uvedené sú základné myšlienky Brada Petersona o tom, čo je Riadenie majetku

Strategické riadenie majetku odpovedá na kritické body

Ciele Strategického riadenia majetku :

"Vyvinúť a vyrovnať zdroje pracoviska na dosiahnutie podnikateľských cielov organizácie pri najnižších nákladoch"

DVA MODELY PRE EXCELENTNOSŤ

FUNKČNÝ MODEL EXCELENTNOSTI

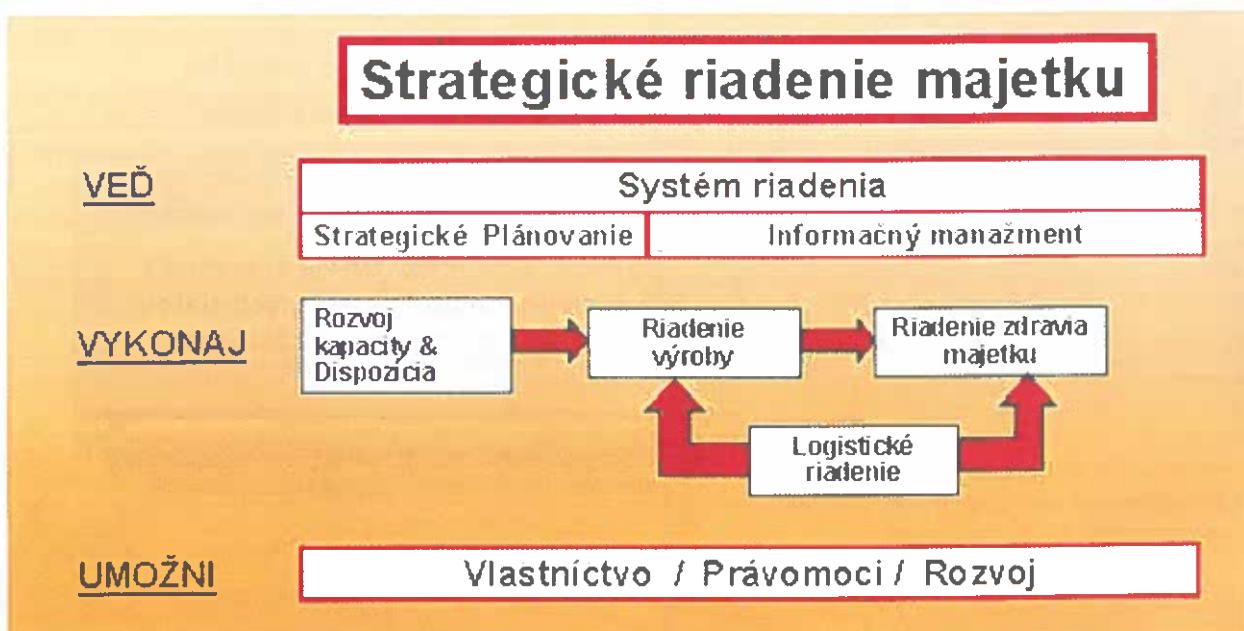
- Prevádzka vlastní výrobu, údržba vlastní zariadenie
- Excelentnosť údržby znamená efektívny servis (napr.. opravy) pre výrobu. Zákaznícky obslužný model je podriadený prevádzke. Väčšina práce je v plánovanom časovom horizonte
- Efektivnosť opráv sa najlepšie meria výkonom údržby. Nie je čas robiť to dobre, ale je nádej že je čas to prepracovať
- Výroba beží za akúkoľvek cenu. Nemať čas dať zariadenie do údržby ako je plánované.
- Ciele sú stanovené funkčnými manažérmi, ústiace v protirečivých a sebaobraňujúcich oceňujúcich praktikách. Väčšina ukazovateľov sú oneskorené indikátory, ukazujúce minulé výsledky.
- Nákupná excellentnosť znamená mať položky za najnižšiu možnú cenu
- Tlak na jednotlivcov robiť lepšie. neexistujú žiadne miery alebo nástroje "lepšieho"

MODEL EXCELENTNOSTI RIADENÍM MAJETKU

- Prevádzka vlastní zariadenie a je zodpovedná za zdravie zariadenia
- Údržba je partnerstvo s prevádzkou pre identifikovanie a pracovné postupy na zlepšenie zdravia zariadenia
- Porucha predstavuje neprijateľnú poruchu systému riadenia a vyžaduje analýzu porúch zariadenia a procesu
- Výroba trvá na a zúčastňuje sa zabezpečenia prevencie a zlepšovacích činností
- Ciele sa vytvárajú zhora nadol kaskádovo. Funkcie zdieľajú oneskorené indikátorové ciele (napr.. mesačná výroba), a majú jediné hlavné indikátorové ciele ktoré podporujú činnosti (napr.. % preventívnej údržby vykonanej podľa plánu)
- Najvyšší cieľ manažmentu nákupu a zásobovania je servisná úroveň dielov a MTBF kúpených dielov
- Každé zariadenie má špecifikovaný prevádzkový výkon a dostáva sa mu potrebná pozornosť.

Čo je Strategické riadenie majetku? Prehľadný diagram znázorňuje predstavu SAMI...

Rozvíjanie schopností v Starostlivosti o zdravie majetku je založené na trojuholníku SAMI

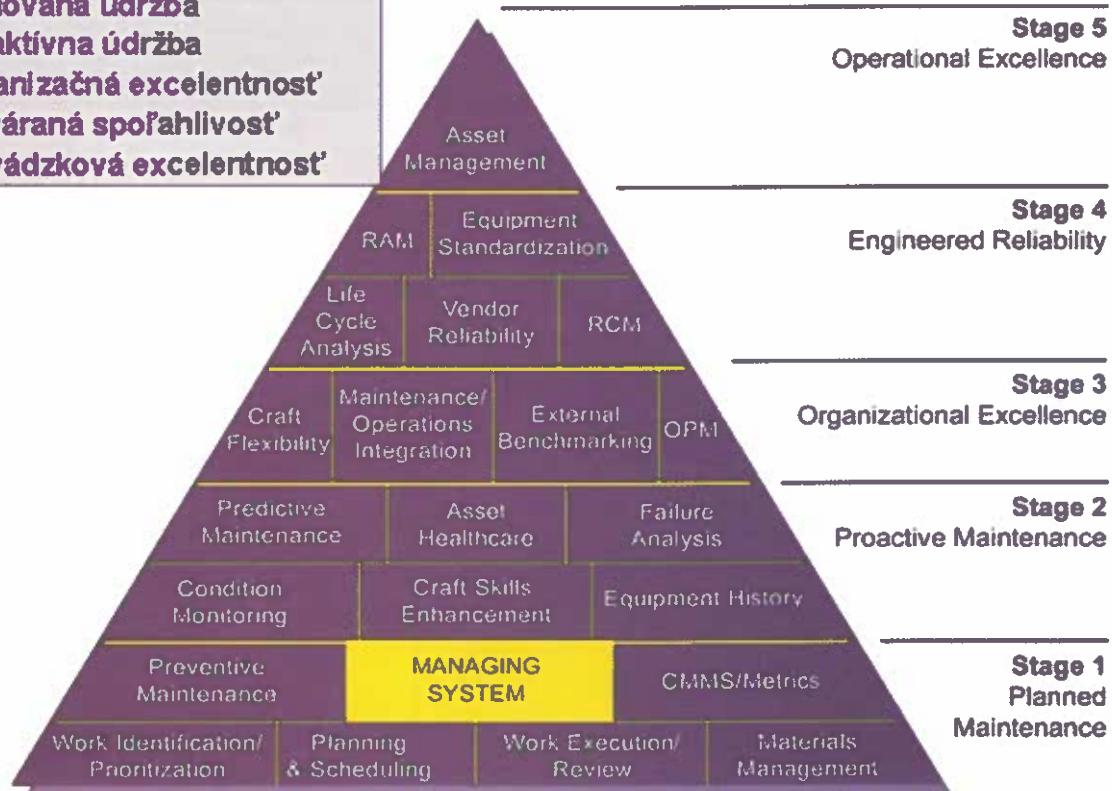
Stupeň 1. Plánovaná údržba

Stupeň 2. Proaktívna údržba

Stupeň 3. Organizačná excelentnosť

Stupeň 4. Vytváraná spoľahlivosť

Stupeň 5. Prevádzková excelentnosť

Metodika Riadenia majetku zabezpečuje úplný prehľad výkonu pracoviska

Identifikácia podnikateľských bodov

Stanovenie riadenia majetku

Dodanie výsledkov

- Poznaj ciele svojej spoločnosti
- Identifikuj pripravenosť k postupu
- Získaj záväzok organizácie

- ← → 3-6 týždne
- Interview & manažment
 - prieskum výroby & údržby
 - Sumarizuj pochopenie silných stránok & príležitostí
 - Mapuj súčasnú údržbu & proces skliaťov
 - Skúmaj proces riadenia práce
 - Porovnaj výkon v množstve kategórií
 - Preber zistenia periodicky s manazmentom
 - Získaj záväzok organizácie k zmeně
 - Vypracuj analýzu nákladov/prínosov
 - Navrhni projekt implementácie

← → 6-24 mesiacov

- Zostav a pripravuj spojené tímy
- Vypracuj a zdieľaj nové pracovné paradigmy
- Vypracuj detaľné "Byt" najlepšie údržbové praktiky a procesy, a praktiky riadenia ľudí
- Uprav úlohy, zodpovednosť a opisy práce & organizácie, ak je treba
- Vypracuj a zabezpeč zodpovedajúci tréning
- Riad' a zaved' najlepšie praktiky
- Zaved' systémy výkonového manazmentu a kontroly
- Zaved' zlepšovanie systému
- Zaved' sledovanie prínosov

ČASOPIS ÚDRŽBA

V ROKU 2003 VYJDE

ÚDRŽBA 1, APRÍL 2003

Spolupráca európskych údržbárov, Správa o činnosti pracovných skupín (Vzdelávanie, Benchmarking, Stratégia, Informačné technológie).

ÚDRŽBA 2, JÚL 2003

Hodnotenie konferencie NFU 2003, Informácie z Valného zhromaždenia SSU, Výber zaujímavých príspevkov z konferencie.

ÚDRŽBA 3, SEPTEMBER 2003

Údržba podľa technického stavu, využitie diagnostiky, využitie merania hluku, vibrácií, inteligentné zariadenia elektro, ASRTP.

ÚDRŽBA 4, DECEMBER 2003

Obnova strojových zariadení, zváranie a naváranie, nové techniky, metódy a postupy.

SLOVENSKÁ SPOLOČNOSŤ ÚDRŽBY
adresa webovskej stránky

<http://www.udrzba.sk>

ČASOPIS ÚDRŽBA
vydáva SSU
objednajte si jeho odoberanie

OBJEDNÁVKΑ ČASOPISU
ÚDRŽBA
na rok 2003

Cena jedného výtlačku je 49 Sk.

Pre členov SSU a pre registrovaných odberateľov zdarma
objednajte cez e-mail

VÝZVA

Vážení čitateľia časopisu ÚDRŽBA,

Prosime Vás o odpoved', či máte záujem, aby sme Vám naďalej zasielali časopis ÚDRŽBA.

Odpoved' pošlite na adresu:

poštou, na adresu: Slovenská spoločnosť údržby
Moyzesova 20, 010 26 Žilina

e-mailom, na adresu: ssu@kosz.utc.sk

ÚDRŽBA

časopis pracovníkov údržby

Šéfredaktor: Ing. Adolf Murin
Zástupca šéfredaktora: Doc. Ing. Vladimír Stuchlý, PhD.
Redakčná rada: Ing. Vendelín Iro

Ing. Ladislav Kirchner
RNDr. Július Grňo, CSc.
Ing. Ivan Ševčík
Prof. Ing. Peter Zvolenský, PhD.
Doc. Ing. Juraj Grenčík, PhD.

Adresa redakcie: Slovenská spoločnosť údržby,
Moyzesova 20, 010 26 Žilina

Inzertné oddelenie: Slovenská spoločnosť údržby,
Moyzesova 20, 010 26 Žilina

Tel. ústredňa s automatickou
predvol'bou: 041 513 2551, fax: 041 5652940
Internet: <http://www.udrzba.sk>
e-mail: ssu@kosz.utc.sk

REDAKCIЯ

Pracovníci redakcie: Doc. Ing. Vladimír Stuchlý, PhD.
Doc. Ing. Juraj Grenčík, PhD.
Ing. Roman Poprocký

Vedúci čísla: Doc. Ing. Vladimír Stuchlý, PhD.
Vydáva: SLOVENSKÁ SPOLOČNOSŤ

ÚDRŽBY, 4 x za rok
Projekt: Katedra obnovy strojov
a zariadení ©

Sadzba: M&P, a.s., Žilina
Tlač: Vydatel'stvo ŽU, Žilina

Predplatné a reklamácie: Slovenská spoločnosť údržby,
Moyzesova 20, 010 26 Žilina
e-mail: ssu@kosz.utc.sk

Distribúcia: Slovenská spoločnosť údržby,
Moyzesova 20, 010 26 Žilina

Registrácia: MK SR
Registračné číslo: 2553/2001

Tématická skupina: B 6
Dátum registrácie: 9. 5. 2001

Za pôvodnosť príspevkov zodpovedá autor, nevyžiadane materiály sa nevracajú. Autor berie na vedomie, že jeho príspevok môže byť bezplatne rozšírený v sieti publikácií Slovenskej spoločnosti údržby.

Zoznam publikujúcich firiem

EFNMS (http://www.ini.hr/efnms.htm).....	3
SSU (www.udrzba.sk).....	5
ŽU, SJF ŽILINA (fstroj.utc.sk).....	3
ŽU, SJF ŽILINA, K OSZ (kosz.utc.sk)	3
INSEKO, a.s. (www.inseko.sk)	12
REFLOW SPOL. S R.O. (www.reflow.sk)	2
PPA CONTROLL, a.s (www.ppa.sk).....	1

**MATICA STAROSTLIVOSTI O ZDRAVIE MAJETKU MERIA VÝKON A VEDIE
K BUDÚCIM ZLEPŠENIAM**

TRIEDA STUPEŇ	NÍZKA ÚROVEŇ	KOMPETENTNÝ	VYSOKÝ VÝKON
Stupeň 1 Denná údržba	<ul style="list-style-type: none"> • Požiare" určujú priority • Časte poruchy • Údržba sa rovná oprave • Neefektívne prac. prikazy, plány, kontroly • Nízka úroveň služieb skladov • Slabé vzťahy operátor/údržba • Neschopný dosiahnuť výrobné rozpočty 	<ul style="list-style-type: none"> • Väčšina práce plánovaná a rozvrhovaná • PM zavedená, chýby napravené • Pracovníci kompetentní vo väčšine opráv • Počítačoví pracovné systémy zavedené • Úroveň skladovej obsluhy podporuje prev. • Operátori pripraveni na opravy • Ciele údržby & KPI stanovené, prezentované 	<ul style="list-style-type: none"> • Priradené priority práciam, rozvrhnutá p/ výr. • PM hodiny a W.O. prevyšujú opravy • CMMS plne využívané • Časti zostavené pre práce, 2x ročne obrat • Operátori prehliadajú, vytvárajú WO • Dlhodobé rozvrhovanie zavedené • Obratnosť dobre plánovaná, vykonávaná
Stupeň 2 Proaktívna údržba	<ul style="list-style-type: none"> • Nepoužiteľná história zariadenia • Zriedkavá analýza porúch, neefektívna • PM neodpovedá zariadeniu alebo potrebe • Prehliadky sa nevykonávajú • Kritikosť zariadenia založená na pocitoch • Sledovanie stavu sporadické, ignorované • Nie je celk. program starostlivosti o majetok 	<ul style="list-style-type: none"> • História zariadenia je presná a používaná • Kritický majetok má jasné preventívne plány • Vysoké percento PM • Prehliadky dávajú WR, rozvrhované & robene • Monitorovanie stavu široko používané, dôvera • Pracovníci kompetentní vo väčšine opráv • Systém analýzy porúch zavedený, efektívny 	<ul style="list-style-type: none"> • Program starost.o majetok pre všetky zar. • Prediktívne techniky minimaliz. prestoje • Analýza porúch robená pre 80% prorúch • Výsledky RCFA rutinne zavedené • Monitorovanie stavu na zákl. nákl.& riziko • Prevencia kje kultúrnym imperatívam • Pracovníci pracujú na návrhu bezporuch.
Stupeň 3 Organizačná excentnosť	<ul style="list-style-type: none"> • Tréning nespojený s reálou praxou • "Timová" implementácia robi zmätkov • Vedúci nemajú autoritu, zodpovednosť • Nejasné úlohy a zodpovednosti • Flexibilita zručnosti v zmluve, neuplatnená • Obsluha nerobi prehliadky a údržbu zariadení • Žiadne individuálne ciele výkonností 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedúci majú jasné úlohy & zodpovednosť • Obsluha prehliada, maže, pripravuje zar. • Úlohotvóri tímy formované, identifikácia riešenia • Väčšina práce je priamo podľa systému priorit • Prirodzené prac. tímy efektívne v rutin. údržbe • Servisný kontrakt medzi údržbou & prev. • Multi-zručnosti a flexibilita zavedená 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovné tímy flexibilné, samoriadene • Vedúci riadia & radia • Stále zlepšovanie zahrnuté, efektívne • Jasné priority stanovené pre prácu • Ocenenia podporujú najlepšie postupy • Zručnosti prevažujú nad funkciemi • Všetky personálne systémy sú kompetentné
Stupeň 4 Vytváraná spoľahlivosť	<ul style="list-style-type: none"> • Implementácia RCM robi zmätkov, výsledky nie sú implementované • Práce zmenené na papieri, nie v skutočnosti • Stupne 1&2 ignorované na "elimináciu práce" • Dôraz na analýze, nie implementácií • Redukcia predajov prináša nižšiu úroveň služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • Spoľahlivostné modely pre kritické systémy Špecifikácie MTBF časti definované • Zavedené normy zariadení • Kritické zariadenia posúdené cez RCM • Projekty dostávajú vstupy z údržby, prev. • Typy zariadené, modely racionalizované • Nákup kupuje podľa LCC, nie ceny 	<ul style="list-style-type: none"> • Concurrent engineering zaistuje RAMBO • Spoľahlivosť zviazaná s finanč. výsledkami • LCC sú základom pre rozhodovanie • Obchodné zmluvy platia za funkčnú spoľahlivosť • Výrobné ciele dané modelmi spoľahlivosť • Poruchy zariadenia sa vyskytujú zriedka
Stupeň 5 Riadenie majetku	<ul style="list-style-type: none"> • Nejasný manažment v cieľoch & metódach • Stav zariadenia netvorený do cieľov • Parametre chodu zariadenia sa menia denne v závislosti na tlak trhu • Príliš veľa priorit zabraňuje sústredeniu sa • Biedne porozumenie potenciálu/ záväzkom pracoviska 	<ul style="list-style-type: none"> • Jasné organizačné vyváženie • Ciele kaskádovité od úrovne prac k jednotl. • Ciele výroby založené na kapacite pracoviska • Väčšina práce určená a plánovaná rok vopred • Časté stanovovanie cieľov & zlepšení práce • Na činnosti založený manažment zavedený • Spoľahlivosť výroby je časťou marketingu výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> • Každý zamestnanec pozná, že je hodnotený za úlohu • Všetky rozhodnutia založené na faktoch a modeloch • 80% práce je preventívnej alebo projekt., & je identifikovaná pred začiatkom roku • Výroba je 98% predvídateľná • Výrobca s najnižšími nákladmi • Pracovisko sa stáva podnikovým miestom expanzie

RAMBO=Reliability, availability, maintainability, buildability, operability WR=Work request RCFA=Root Cause Failure Analysis KPI=Key Performance Indicator OUE=Overall Unit Effectives (OEE)

Najviac zákazníkov na Slovensku a v Čechách!

Automatizované systémy riadenia údržby majetku

mp2

Datastream7i

zabezpečujú správnu a efektívnu údržbu fyzického majetku pri minimálnych nákladoch. Tým priamo prispievajú k profitu Vašej spoločnosti.

Datastream7i v súčasnosti vo svete najrozšírenejší systém riadenia údržby majetku s WEB architektúrou!